

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Pavla Farkaša a sudcov JUDr. Martina Piovartsyho a JUDr. Petra Szaba na neverejnom zasadnutí konanom dňa 14. decembra 2016 v Bratislave, v trestnej veci proti obžalovanej **M. P. - Z.** pre zločin neodvedenia dane a poistného podľa § 277 ods.1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák. v znení zákona č. 257/2009 Z. z. a iné takto

r o z h o d o l :

Podľa § 23 ods. 1 Tr. por. trestná vec obžalovanej **M. P.-Z.** pre zločin neodvedenia dane a poistného podľa § 277 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák. v znení zákona č. 257/2009 Z. z. a prečin skrátenia dane a poistného podľa § 276 ods. 1 Tr. zák. v znení zákona č. 257/2009 Z. z., vedená na Krajskom súde v Nitre pod sp. zn. 1Nto/15/2016 sa tomuto súdu **n e o d n í m a .**

O d ô v o d n e n i e

Obžalobou prokurátora Okresnej prokuratúry Nitra zo dňa 28. novembra 2014 sp. zn. 4Pv 349/12/4403, podanej Okresnému súdu Nitra dňa 2. decembra 2014 je obžalovaná **M. P. - Z.** trestne stíhaná pre zločin neodvedenia dane a poistného podľa § 277 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák. v znení zákona č. 257/2009 Z. z. a pre prečin skrátenia dane a poistného podľa § 276 ods. 1 Tr. zák. v znení zákona č. 257/2009 Z. z. na tom skutkovom základe, že

v presne nezistenom čase dňa 9. apríla 2009 na Damborského ulici číslo 5 v Nitre, na Daňovom úrade Nitra I, podala ako podnikateľský subjekt s obchodným menom **M. M. M. C.** so sídlom **S.**, za tento daňový subjekt s prideleným daňovým identifikačným číslom **X.** na základe z príjmov z podnikania vykonávaného na základe živnostenského oprávnenia číslo **X.**, daňové priznanie k dani z pridanej hodnoty za zdaňovacie obdobie

mesiacu marec 2009, v rámci ktorého si uplatnila nárok na vyplatenie nadmerného odpočtu dane z pridanej hodnoty vo výške 10 128,12 € v dôsledku odpočítania dane z pridanej hodnoty z nákupu tovaru v tuzemsku a to konkrétne z faktúry číslo 09/024 zo dňa 23. marca 2009 vystavenej obchodnou spoločnosťou M. s.r.o. Z. ako dodávateľom, predmetom ktorej bolo faktúrovanie zálohovej platby za predaj nákladného motorového vozidla ťahača značky Scania R 420 Topline a návesu značky Kogel vo výške 74 261,43 € s tým, že predmetný obchod v zmysle nákupu uvedeného ťahača a návesu bol len fiktívny a v skutočnosti k zdaniteľnému plneniu spočívajúcemu v zaplatení vyššie uvedenej zálohovej platby, medzi podnikateľským subjektom M. M. M. C. ako odberateľom a obchodnou spoločnosťou M. s.r.o. Z. ako dodávateľom vôbec nedošlo, čím zároveň uplatnením nároku na vyplatenie nadmerného odpočtu dane z pridanej hodnoty vo výške 10 128,12 €, došlo vo vzťahu k daňovému subjektu M. M. M. C., k zníženiu základu dane z pridanej hodnoty za zdaňovacie obdobie mesiaca marec 2009 vo výške 1728,75 €.

Okresný súd v Nitre začal v predmetnej veci vykonávať dokazovanie na hlavnom pojednávaní, ktoré bolo opakovane odročované. Obžalovaná M. P.–Z. písomným podaním z 30. augusta 2016 doručeným okresnému súdu 2. septembra 2016 podala námietku zaujatosti voči zákonnému senátu Okresného súdu Nitra a návrh na odňatie veci okresnému súdu a prikázanie inému súdu toho istého druhu a stupňa. Námietku zaujatosti a návrh na delegáciu odôvodnila tým, že vo veci proti obžalovanej M. Z. a spol. vedenej na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 33Tk/1/2016 bolo uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 7. júla 2016, sp. zn. 6Ndt 16/2016 rozhodnuté o odňatí tejto trestnej veci Okresnému súdu Nitra a o jej prikázaní Okresnému súdu Banská Bystrica. V danej veci namietala zaujatosť sudkyne Mgr. Pamelu Záleskej v súvislosti s rozhodovaním o väzbe.

V danej súvislosti obžalovaná poukázala na niektoré časti odôvodnenia citovaného rozhodnutia najvyššieho súdu a ďalej dôvodila, že v „týchto dňoch sa dozvedela, že sudcovia Okresného súdu Nitra nás (príslušníkov rodiny Z.) majú čo najskôr odsúdiť, keď už tak nemohla urobiť sudkyňa Mgr. Pamela Záleská“. V danom prípade by teda mohli vzniknúť pochybnosti o nezaujatosti sudcov Okresného súdu Nitra, ako aj sudcov Krajského súdu v Nitre. K písomnému podaniu pripojila obžalovaná fotokópiu uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 7. júla 2016, sp. zn. 6Ndt 16/2016.

V nadväznosti na to namietaný senát Okresného súdu Nitra zložený z predsedníčky senátu Mgr. Moniky Farkašovej a sudcov Milana Kováča a Veroniky Mikulcovej uznesením z 20. septembra 2016, sp. zn. 6T/120/2014 rozhodol, že predsedníčka senátu Mgr. Monika Farkašová nie je vylúčená z prejednávania trestnej veci proti obžalovanej M. P.-Z., vedenej na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 6T/120/2014 (podľa § 31 ods. 1 Tr. por.).

Proti tomuto uzneseniu podala obžalovaná sťažnosť, z dôvodu ktorého bol spisový materiál predložený Krajskému súdu v Nitre, aby o nej ako súd sťažnostný rozhodol.

Keďže obžalovaná vzniesla námietku zaujatosti aj voči všetkým sudcom Krajského súdu v Nitre bola predmetná trestná vec v zmysle § 23 ods. 1 Tr. por. dňa 31. októbra 2016 predložená na rozhodnutie o nej Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na podklade návrhu obžalovanej M. P.-Z. preskúmal predložený spisový materiál a zistil, že jej všeobecná námietka zaujatosti vznesená voči všetkým sudcom krajského súdu (posudzovaná ako návrh na odňatie a prikázanie veci) nie je dôvodná.

Podľa § 23 ods. 1 Tr. por. z dôležitých dôvodov môže byť vec príslušnému súdu odňatá a prikázaná inému súdu toho istého druhu a stupňa, o odňatí a prikázaní rozhoduje súd, ktorý je obom súdom najbližšie spoločne nadriadený.

Vo všeobecnosti treba pripomenúť, že dôležitými dôvodmi v zmysle citovaného zákonného ustanovenia sú najmä také okolnosti, ktoré zabezpečujú zistenie skutkového stavu veci, výchovné pôsobenie trestného konania na obžalovaného i na ostatných občanov a čo najrýchlejšie prejednanie a rozhodnutie veci. Pritom treba prihliadať aj na požiadavku hospodárnosti konania. Dôležitým dôvodom odňatia a prikázania veci môže byť aj skutočnosť, že v konkrétnom prípade môžu u občanov vzniknúť pochybnosti o nezaujatosti miestne príslušného súdu.

V posudzovanej trestnej veci obžalovaná M. P.-Z. vo svojom podaní neuviedla žiadne námietky voči konkrétnym sudcom Krajského súdu v Nitre, ktoré by boli spôsobilé vyvodiť záver o ich zaujatosti. Svoju námietku, že má pochybnosti

o nestrannosti sudcov krajského súdu (a aj sudcov Okresného súdu Nitra), pretože najvyšší súd v inej trestnej veci, (v ktorej bola spolu s ďalšími osobami tiež obžalovaná) rozhodol o jej odňatí Okresnému súdu Nitra a prikázal túto na prejednanie a rozhodnutie Okresnému súdu Banská Bystrica, nepodložila žiadnou inou konkrétnou skutočnosťou alebo dôkazom, ktoré by mohli v danom prípade spochybňovať objektivitu a nestrannosť členov senátu, ktorí budú v posudzovanej veci rozhodovať, resp. i ostatných sudcov tohto súdu. Súčasťou spisu je aj vyjadrenie všetkých sudcov Krajského súdu v Nitre (č. l. 715), ktorí sa zhodne vyjadrili, že v predmetnej veci sa necítia byť zaujatí, obžalovanú nepoznajú a teda nemajú k nej žiaden pomer, ktorý by odôvodňoval ich zaujatosť. Podozrenia, ktoré obžalovaná vyjadrila voči sudcom tohto súdu, najmä jej tvrdenie, že sa v tomto období dozvedela, že sudcovia majú príslušníkov rodiny Z. čo najskôr odsúdiť, sú všeobecné a žiadnymi konkrétnymi okolnosťami nepodložené.

Najvyšší súd aj v danej veci pripomína, že Ústavným zákonom zo 9. januára 1991, číslo 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd a tiež prijatím Ústavy Slovenskej republiky s účinnosťou od 1. októbra 1992 výrazne stúpol význam ustanovení o príslušnosti súdov a sudcov. Vyplýva to z článku 38 ods. 1 Listiny a článku 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého „nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Príslušnosť súdu ustanoví zákon“. Obsahom tejto ústavnej zásady je vo všeobecnejšej rovine aj pravidlo, že vec musí prerokovať ten samosudca (senát) vecne a miestne príslušného súdu, ktorému vec napadla v súlade s vopred stanovených pravidlami obsiahnutými v rozvrhu práce daného súdu. Z takto stanovených pravidiel však môžu existovať výnimky, ale len v odôvodnených a zákonom predpokladaných prípadoch. Pre zákonnú zmenu príslušnosti súdu, t. j. pre výrok, ktorým sa mu konkrétna vec odníma a prikazuje sa inému súdu toho istého druhu a stupňa, musia byť teda splnené tak závažné „dôležité dôvody“, ktoré sú porovnateľné s ústavnou zásadou príslušnosti súdu v zmysle jej článku 48 ods. 1.

V danom prípade takéto dôvody obžalovaná M. P.-Z. vo svojom návrhu na odňatie a prikázanie veci neuviedla a nevyplývajú ani z obsahu trestného spisu. Jedinou okolnosťou, o ktorú svoj návrh na delegáciu opiera, je skutočnosť, že Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením zo 7. júla 2016, sp. zn. 6Ndt 16/2016, na základe návrhu M. Z. a M. Z. rozhodol o odňatí inej trestnej veci vedenej na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 33Tk 1/2016 Okresnému súdu Banská Bystrica.

Z obsahu tohto rozhodnutia je zistiteľné, že sa jedná o trestnú vec proti obžalovaným M. Z., M. Z., M. P.-Z., E. P., R. K., J. F. a Mgr. M. G. pre pokračovací obzvlášť závažný zločin poisťovacieho podvodu podľa § 223 ods. 1, ods. 3 písm. c/, ods. 5 písm. a/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. b/, písm. i/ Tr. zák. v časti dokonaný a v časti v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zák. Námietku zaujatosti voči predsedníčke senátu Mgr. Pamele Záleskej a ostatným sudcom Okresného súdu Nitra resp. aj sudcom Krajského súdu v Nitre podala v danej veci obžalovaná M. Z. a obhajkyňa JUDr. K. D. a k návrhu tejto obhajkyne sa následne pripojil aj obžalovaný M. Z.. Z obsahu uvedeného rozhodnutia je nepochybne zrejmé, že sa jedná o inú trestnú vec týkajúcu sa okrem iných aj obžalovanej, M. P. Z. (ako aj M. Z., M. Z.), v ktorej najvyšší súd rozhodol o odňatí veci na základe konkrétnych okolností špecifických len pre daný prípad a celkom odlišných od okolností, za ktorých je prejednávaná trestná vec obžalovanej M. P.- Z. na Krajskom súde v Nitre, ktorá je predmetom tohto rozhodnutia.

Najvyšší súd v danej súvislosti zdôrazňuje, že rozhodnutie o odňatí veci príslušnému súdu a prikázaní inému súdu toho istého druhu a stupňa podľa § 23 ods. 1 Tr. por. v inej veci toho istého obžalovaného (resp. tých istých obžalovaných), neznamená automaticky konštatovanie existencie dôležitých dôvodov na takýto postup aj v inej jeho trestnej veci. Inými slovami povedané, existencia takýchto dôležitých dôvodov na odňatie a prikázanie veci inému súdu v zmysle citovaného zákonného ustanovenia sa posudzuje v každom jednotlivom prípade individuálne na základe špecifických okolností každého jednotlivého prípadu. Trestná vec vedená na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 6T /120/2014 nemá žiadnu vecnú súvislosť s vecou Okresného súdu Nitra sp. zn. 33Tk/1/2016 a okolnosti odôvodňujúce postup Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, rozvedené v uznesení zo 7. júla 2016, sp. zn. 6Ndt16/2016 sú okolnosťami špecifickými pre daný prípad a teda nie je možné ich automaticky vzťahovať aj na predmetnú vec vedenú pod sp. zn. 6T/120/2014, resp. na sťažnostnom súde pod sp. zn. 1Nto/15/2016.

Nie je možné rezultovať ani žiadnu objektívnu zaujatosť sudcov v zmysle prísnejšieho kritéria objektívnej nestrannosti, pretože rozhodnutie najvyššieho súdu o odňatí a prikázaní veci v inej trestnej veci, nepredstavuje takú okolnosť (objektívnej povahy), ktorá by bez ďalšieho (automaticky) mohla viesť k legitímnym pochybnostiam o tom, že sudcovia určitým, nie nezaujatým vzťahom k veci disponujú.

Vzhľadom na všetky vyššie uvedené okolnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že v danom prípade nie sú splnené zákonné podmienky v zmysle § 23 ods. 1 Tr. por. na odňatie veci Krajskému súdu v Nitre a jej prikázanie inému krajskému súdu, ako sa toho dožadovala obžalovaná M. P.-Z.. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto podľa § 23 ods. 1 Tr. por. rozhodol tak, že jej trestnú vec Krajskému súdu v Nitre, vedenú na tomto súde pod sp. zn. 1Nto/15/2016 neodníma.

Poučenie: Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave, 14. decembra 2016

JUDr. Pavol Farkaš, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Mgr. Sylvia Machalová